

Sygn. akt: I ACa 878/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Hanna Rojewska
Sędziowie:	SSA Wiesława Kuberska (spr.) SSO del. Paweł Hochman
Protokolant:	st. sekr. sądowy Julita Postolska

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2012 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 21 lutego 2012 r. sygn. akt X GC 102/11

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

Sygn. akt I ACa 878/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 21 lutego 2012 r. Sąd Okręgowy w Łodzi, w sprawie z powództwa (...) Sp. z o.o. w N. przeciwko (...) Sp. z o.o. w K. o zapłatę, uchylił nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany w dniu 2 lutego 2011 r. przez Sąd Okręgowy w Łodzi, X Wydział Gospodarczy, w sprawie sygn. akt X GNc 49/11 w części dotyczącej kwoty 1.571,27 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 26 listopada 2010 r. do dnia zapłaty oraz co do

odsetek ustawowych od kwoty 104.383,90 zł za dzień 26 listopada 2010 r. i w tym zakresie oddalił powództwo (punkt 1). Utrzymał natomiast w mocy ten nakaz zapłaty w pozostałej części (punkt 2) – (wyrok – k. 351).

Powyższy wyrok zapadł na podstawie poczynionych przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny w całości podzielił i przyjął za własne.

Na ich podstawie Sąd I instancji doszedł do wniosku, że powództwo w znaczącej części zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem tego Sądu powód wykazał pozostawanie w gotowości do wykonania swojego świadczenia niepieniężnego na rzecz pozwanego. Roszczenie powoda okazało się zasadne w zakresie kwoty 104.383,90 zł. Kwotę tę stanowi suma należnego i nie zapłaconego wynagrodzenia za każdy z dwunastu tygodni 2009 roku, w którym dostarczono mniej niż 300 sztuk bydła, powiększona o podatek VAT. Przy czym należne wynagrodzenie w kwocie 12.000 euro za każdy tydzień zostało pomniejszone o zapłacone już przez pozwanego wynagrodzenie za każdą ubitą sztukę.

Sąd Okręgowy stwierdził, że roszczenie okazało się niezasadne jedynie w zakresie kwoty 1.571,27 zł (711,15 zł + 860,12 zł), ponieważ za 22 tygodnie pozwany dostarczył o 4 sztuki bydła więcej niż powód wskazywał w zestawieniu (4 sztuki x 40 euro = 160 euro x 4,447 zł = 711,15 zł), a za 29 tygodnie pozwany dostarczył o 5 sztuk bydła więcej niż powód wskazał w zestawieniu (5 sztuk x 40 euro = 200 euro x 4,3006 zł = 860,12 zł).

Sąd I instancji uznał, że pozwany, nie przedstawił żadnych dowodów, że zapłacił należne powodowi wynagrodzenie z tytułu zawartej umowy o współpracy w pełniej wysokości 12.000 euro, za każdy tydzień kiedy dostarczył mniej niż 300 sztuk bydła.

Pozwany nie zgłosił też zarzutu potrącenia wierzytelności z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania przez powoda, na które zdawał się powoływać w treści zarzutów, co więcej takiej rzekomej wierzytelności nie określił nawet kwotowo.

O odsetkach Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o art. 481 § 1 kc.

O kosztach rozstrzygnięto na zasadzie art. 98 § 1 kpc (uzasadnienie – k. 366-370 odwrót).

Powyższy wyrok pozwany zaskarżył apelacją zaskarżając ją w części uwzględniającej powództwo (punkt 2 wyroku). Skarżący zarzucił:

1. naruszenie art. 735 § 1 kc w zw. z art. 750 kc przez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że stronie powodowej należy się od strony pozwanej wynagrodzenie z tytułu pozostawania w gotowości do uboju,
2. naruszenie art. 508 kc przez jego niezastosowanie i przyjęcie, że strona powodowa nie zwolniła strony pozwanej z długu z tytułu wynagrodzenia za pozostawanie w gotowości do uboju,
3. naruszenie art. 353¹ kc i art. 508 kc przez ich niezastosowanie i przyjęcie, że strona powodowa nie zobowiązała się do niedochodzenia od strony powodowej wynagrodzenia za pozostawanie w gotowości do uboju (pactum de non petendo),
4. naruszenie art. 479¹² § 1 kpc przez jego niewłaściwe zastosowanie i dopuszczenie zgłoszonych przez stronę powodową w piśmie procesowym z dnia 26 lipca 2011 r. dowodów z faktur oraz zaświadczenia Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
5. naruszenie art. 217 § 2 kpc przez jego niewłaściwe zastosowanie i oddalenie zgłoszonych przez stronę pozwaną dowodów z zeznań świadków M. S., J. S. i J. M., dokumentów w postaci świadectw badań mikrobiologicznych w języku hiszpańskim i ekspertyzy z dnia 24 czerwca 2010 r. w języku niemieckim, oraz z przesłuchania stron,

6. naruszenie art. 299 kpc przez jego niezastosowanie i oddalenie wniosku strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron, mimo że nie zostały wyjaśnione wszystkie fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy,
7. naruszenie art. 236 kpc przez jego niezastosowanie i niewydanie postanowienia dowodowego w zakresie przedstawionych przez stronę powodową dowodów z dokumentów oraz zaświadczenia Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
8. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz naruszenie art. 233 § 1 kpc przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i ustalenie w szczególności, że strona powodowa wystawiła w dniu 11 października 2010 r. fakturę VAT nr (...) na kwotę 1.384.845,85 zł, płatną do dnia 18 października 2010 r., przy czym należność z tej faktury obejmowała wynagrodzenie należne stronie powodowej zgodnie z § 4 ust. 5 lit. c umowy o współpracę,
9. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz naruszenie art. 233 § 1 kpc przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i nieustalenie w szczególności, że strona powodowa wystawiła w dniu 11 października 2010 r. fakturę pro forma nr (...) na kwotę 1.384.845,85 zł, płatną do dnia 18 października 2010 r.,
10. naruszenie art. 328 § 2 kpc przez niedostateczne wyjaśnienie podstawy faktycznej prawnej rozstrzygnięcia, w szczególności niewskazanie, dlaczego Sąd nie zbadał przyczyn niestosowania przez strony określonych na piśmie zasad ustalania wynagrodzenia strony powodowej z tytułu pozostawania w gotowości do dokonania uboju.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Łodzi do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę tego wyroku w pkt 2 przez uchylenie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, wydanego w dniu 2 lutego 2011 r. przez Sąd Okręgowy w Łodzi, sygn. akt X GNc 49/11, w części nieuchylonej przez Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem Ł. z dnia 21 lutego 2012 r., sygn. akt X GC 102/11, i oddalenie powództwa w całości (apelacja – k. 378-387).

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie (odpowieź na apelację – k. 585-595).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest niezasadna.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów naruszenia prawa procesowego, należy stwierdzić, że Sąd Okręgowy prawidłowo przeprowadził postępowanie i dokonał trafnej oceny materiału dowodowego.

Ewentualne wątpliwości co do możliwości wydania w niniejszej sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, tracą na aktualności wobec merytorycznego charakteru tego orzeczenia. Nakaz zapłaty już zapadł i nie został on dotknięty sankcją nieważności. Tym samym zarzuty dotyczące podstaw do jego wydania nie mogą skutkować oddaleniem powództwa, czego domaga się skarżący.

Niezasadny jest zarzut naruszenie art. 479¹² § 1 kpc poprzez dopuszczenie zgłoszonych przez stronę powodową w piśmie procesowym z dnia 26 lipca 2011 r. dowodów z faktur oraz zaświadczenia Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Obarczając powoda ciężarem przytoczenia całego znanego mu materiału procesowego, przepis ten ustanawia bardzo skuteczny w praktyce rygor. Nie jest to jednak „czysty” system prekluzji, lecz stanowi element dyskrecjonalnej władzy sędziego.

Przede wszystkim należy jednak podkreślić, że strona pozwana nie zaprzeczyła okolicznościom, na które zostały zgłoszone kwestionowane dowody, a zatem fakty te mogły zostać uznane za przyznane, zgodnie z treścią art. 230 kpc.

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 299 kpc. Zgodnie z tym przepisem sąd przeprowadza dowód z przesłuchania stron wtedy, gdy po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Sąd nie przesłuchuje więc stron co do wszystkich faktów będących przedmiotem postępowania dowodowego, lecz tylko co do faktów spornych, mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy i to jedynie wówczas, gdy albo przeprowadzone dowody nie pozwoliły wyjaśnić istoty sprawy albo gdy nie ma dowodów, które pozwoliłyby wyjaśnić tę istotę. Przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron nie może służyć sprawdzeniu wyników dotychczasowego postępowania dowodowego ani przesądzać wyników tego postępowania. W myśl art. 299 kpc przesłuchanie stron może nastąpić dopiero wówczas gdy po wyczerpaniu środków dowodowych lub w razie ich braku fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy pozostały niewyjaśnione, przy czym takie fakty powinny być wskazane w tezie dowodowej (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 października 1976 r., sygn. akt I PR 57/72, opubl. OSP 1973 r., Nr 5, poz. 96).

W ocenie Sądu Apelacyjnego, zgłoszenie wniosku o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron stanowi jedynie próbę zadośćuczynienia braku inicjatywy dowodowej strony pozwanej w toku całego postępowania, a z uwagi na szczególny, subsydiarny charakter tego dowodu nie było podstaw do jego przeprowadzenia.

Sąd Okręgowy trafnie oddalił wnioski dowodowe dotyczące zeznań świadków M. S., J. S. i J. M., dokumentów w postaci świadectw badań mikrobiologicznych w języku hiszpańskim i ekspertyzy z dnia 24 czerwca 2010 r. w języku niemieckim, jako zbędne dla rozstrzygnięcia sprawy. Powód poprzez określenie żądania w pozwie zakreślił ramy, w jakich winno toczyć się postępowanie w sprawie i dowody te nie pozostawały w związku z przedmiotem tego procesu.

Pozwany natomiast, nie zgłosił zarzuty potrącenia, a zatem nie było podstaw do prowadzenia postępowania dowodowego w zakresie skuteczności takiego zarzutu i ewentualnego nienależytego wykonania zobowiązania przez powoda.

Przeprowadzenie wyżej wymienionych dowodów zmierzałoby jedynie do nieuzasadnionej zwłoki w rozpoznaniu sprawy.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd pierwszej instancji przeprowadził postępowanie dowodowe w zakresie niezbędnym dla wyjaśnienia istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności i w oparciu o nie dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny w pełni podzielił. Sąd Okręgowy dokonał oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego bez przekroczenia granic wyznaczonych treścią art. 233 § 1 kpc, co znalazło swój wyraz w należyтым uzasadnieniu wyroku (art. 328 § 2 kpc). Zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 kpc byłby skuteczny wówczas, gdyby skarżący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 grudnia 2005 r., sygn. akt III CK 314/05, opubl. lex nr 172176), a takiej próby skarżący nie podjął. Sąd Okręgowy w sposób wszechstronny, bezstronny i zgodny z zasadą swobodnej oceny dowodów dokonał analizy zgromadzonego materiału dowodowego.

W szczególności Sąd pierwszej instancji, poddał analizie umowę łączącą strony oraz zaświadczenie z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa co do okresów kiedy pozwany dostarczył powodowi poniżej 300 sztuk bydła, a czemu pozwany nie przeczył.

Reasumując należy wskazać, że Sąd Okręgowy poczynił w sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne.

Sąd ten trafnie uznał, że w takcie dwunastu tygodni 2009 roku, pozwany dostarczył powodowi mniej niż 300 sztuk bydła i z tego tytułu należy mu się wynagrodzenia za pozostawanie w gotowości do dokonania uboju bydła.

Tak bowiem stanowi § 4 pkt 5c umowy łączącej strony, zgodnie z którym jeśli liczba ubitych sztuk w danym tygodniu nie przekroczy liczby 300, wynagrodzenie zleceniobiorcy z tytułu pozostawania w gotowości do realizacji postanowień umowy będzie uiszczane w stałej wysokości 12.000 euro za tydzień.

Ogólne reguły interpretacyjne oświadczeń woli wyrażone zostały w art. 65 kc, który w § 2 stanowi, że w umowach należy badać zgodny zamiar stron i cel umowy. Gdy przedmiotem wykładni jest oświadczenie woli ujęte w formie pisemnej, jego sens ustala się przyjmując za podstawę wykładni przede wszystkim tekst dokumentu. Podstawowa rola przypada wtedy językowym regułom znaczeniowym. Wykładni poszczególnych wyrażeń dokonuje się z uwzględnieniem kontekstu, w tym także związków treściowych występujących między zawartymi w tekście postanowieniami (tak Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 3 lutego 2011 r., VI ACa 958/10, LEX nr 846098).

Znaczenie powołanego § 4 pkt 5c umowy nie budzi wątpliwości interpretacyjnych i nie było kwestionowane przez apelującego.

Jednocześnie skarżący nie wykazał by doszło do zmiany tego zapisu w umowie, bądź by strona powodowa reprezentowana przez uprawnione do tego osoby odstąpiła od dochodzenia swojego roszczenia (art. 508 kc), a ciężar dowodu obciążał w tym zakresie pozwanego.

Sam fakt, że powód nie domagał się ryczałtowej zapłaty po upływie każdego tygodnia, w którym liczba ubitych sztuk nie przekroczyła 300, nie może stanowić uzasadnionej odmowy zapłaty wynagrodzenia przez pozwanego. Roszczenie to nie uległo przedawnieniu, a jedynym następstwem takiego postępowania strony powodowej jest określenie późniejszej daty wymagalności świadczenia, a tym samym rozpoczęcie biegu dla ustawowych odsetek z tytułu opóźnienia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny, podzielając w pełni ustalenia i rozważania Sądu pierwszej instancji, oddalił apelację na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 108 kpc i art. 391 § 1 kpc.